Europeiska unionens officiella tidning

SV
C-serien

C/2025/5161

28.10.2025

Yttrande från Europeiska ekonomiska och sociala kommittén

Förslag till Europaparlamentets och rådets förordning om ändring av förordningarna (EU) nr 1308/2013, (EU) 2021/2115 och (EU) nr 251/2014 vad gäller vissa marknadsregler och sektorsspecifika stödåtgärder i vinsektorn och för aromatiserade vinprodukter

(COM(2025) 137 final – 2025/0071 (COD))

(C/2025/5161)

Föredragande: **Josep PUXEU ROCAMORA**

Rådgivare	Ignacio SÁNCHEZ RECARTE (för föredraganden)
Lagstiftningsförfarande	EU Law Tracker
Remisser	Europaparlamentet, 5.5.2025 Rådet, 8.5.2025
Rättslig grund	Artiklarna 43.2 och 304 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt
Kommissionsdokument	COM(2025) 137 final
Relevanta mål för hållbar utveckling	Mål 12: Säkerställa hållbara konsumtionsmönster och produktionsmönster
Ansvarig sektion	Jordbruk, landsbygdsutveckling och miljö
Antagande av sektionen	25.6.2025
Antagande vid plenarsessionen	17.7.2025
Plenarsession nr	598
Resultat av omröstningen (för/emot/nedlagda röster)	153/3/2

1. REKOMMENDATIONER

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs (EESK) ståndpunkt

1.1 Kommittén understryker vinsektorns socioekonomiska betydelse för Europeiska unionen ([1]).

i) Sektorn har ett marknadsvärde på 100 miljarder euro och bidrar med 130 miljarder euro till EU:s BNP. Europeiska viner exporterades till 194 olika länder under 2022, med ett totalt exportvärde på 17,9 miljarder euro, och spelade en mycket viktig roll där vinexporten på egen hand minskade EU:s handelsbalansunderskott med 3,7 %.

ii) Sektorn bidrar också till socialt stöd genom att skapa sammanlagt 2,9 miljoner arbetstillfällen, som vitaliserar landsbygdsområden som avfolkas. Sektorn uppvisar en exceptionell produktivitet, och ger ett högre mervärde per anställd jämfört med liknande verksamheter inom andra sektorer i alla skeden av värdekedjan (90 % högre för odling av druvor än för växtodling och animalieproduktion, 16 % högre för vinframställning än för tillverkning och 5 % högre för saluföring av vin än för verksamhet som involverar livsmedel och andra drycker). Dessutom är vinodlingar 15 % lönsammare än genomsnittsjordbruket i EU, och erbjuder ett bärkraftigt ekonomiskt alternativ för människor som bor på landsbygden.

([1]) PwC:s rapport för CEEV från 2024 ”Economic, social and environmental importance of the wine sector in the EU”: https://www.dropbox.com/scl/fi/m0780by1gj1vnzfl1qo4n/Report-PwC-on-EU-wine-sector_full_032024.pdf?rlkey=dui2nddbh4mxtj8q942x78q99&e=1&dl=0.

iii) Då det finns mer än 3,1 miljoner hektar vinstockar i områden där det ofta inte finns några ekonomiska alternativ, spelar vinsektorn en avgörande roll för att människorna ska stanna kvar på landsbygden. Merparten av EU:s 2,2 miljoner vinproducerande företag är småskaliga verksamheter, men trots deras storlek bidrar dessa vinodlingar avsevärt till landsbygdsekonomierna och EU:s vinproduktion. Landsbygdsregioner med expanderande vinodlingar har nästan lyckats bibehålla sina befolkningsnivåer, med en minskning på endast 0,4 %. Däremot har befolkningsstorleken i områden med krympande vinodlingar minskat avsevärt – 6,5 gånger – mer (med 2,6 %).

iv) Vinsektorns totala skattetillskott uppgick 2022 till nästan 52 miljarder euro, varav de sociala avgifterna stod för över 57 %, vilket motsvarar cirka 0,7 % av EU:s offentliga utgifter.

v) Utöver dess direkta ekonomiska betydelse utgör den europeiska vinsektorn en kulturell tradition som är djupt rotad i samhället. Sektorn återspeglar ett mångsidigt kulturarv som formats av århundraden av historia och innovation, där varje plats där vin odlas bidrar till att skapa en verklig mosaik av produktionsregioner. Vinodling handlar inte bara om vinproduktion. Det ger också uttryck för en livsstil, en kollektiv identitet och en anknytning till en region. EU:s vinpolitiska paket bör därför inte bara syfta till att säkerställa konkurrenskraften och uppmuntra investeringar, utan också till att bevara denna sociala och kulturella struktur som förenar medborgarna genom att lyfta fram synergieffekterna mellan ekonomi, miljö och kultur. Detta kommer att bidra till att ge vinregionerna uppmuntran och säkerställa en hållbar framtid för denna ikoniska sektor.

1.2 EESK noterar vinets kulturella betydelse i EU och uppmanar kommissionen att försvara vinkulturen genom att på ett ändamålsenligt sätt stödja genomförandet av program som bidrar till att öka konsumenternas medvetenhet om välinformerad och ansvarsfull vinkonsumtion.

1.3 Kommittén stöder kommissionens förslag som syftar till att förse den europeiska vinsektorn med bättre verktyg för att möta de många utmaningar som identifierats av högnivågruppen för vinpolitik.

1.4 Vi efterlyser att politiskt stöd kombineras med en ambitiös budget för särskilda interventioner i vinsektorn.

1.5 Kommittén understryker vikten av att utarbeta utbildningsprogram, liksom forsknings- och utvecklingsprojekt, som ett stöd för vinföretagens och arbetstagarnas initiativ för att stödja vinföretag och arbetstagare i sektorns pågående omställning.

1.6 EESK understryker att högnivågruppens rekommendationer och kommissionens förslag utarbetades innan situationen på de internationella vinmarknaderna försämrades drastiskt efter den amerikanska administrationens beslut att tillämpa ytterligare tullar på vin från EU. Kommittén anser att ytterligare stöd kan behövas i framtiden för att stödja den internationella konkurrenskraften hos vin från EU.

1.7 Kommittén anser att ytterligare förbättringar bör göras av kommissionens förslag för att möta de utmaningar som EU:s vinsektor står inför, och för att säkerställa en sund, hållbar och konkurrenskraftig vinekonomi på lång sikt.

1.8 Vi håller med om att framtida planteringsstrategier bör bidra till att anpassa produktionspotentialen till efterfrågan på marknaden, men anser att förteckningen över begränsningar i kommissionens förslag är alltför restriktiv och kanske inte passar alla situationer.

1.9 Kommittén välkomnar kommissionens förslag om att förlänga giltighetstiden för tillstånd som beviljats för återplantering, men rekommenderar att giltighetstiden begränsas till sex år för att möjliggöra en tydlig planering för hanteringen av potentialen i områden med en skyddad ursprungsbeteckning och en skyddad geografisk beteckning.

1.10 Vi välkomnar godkännandet av nationellt stöd för frivillig grön skörd och frivillig röjning av produktiva vinodlingar som ytterligare verktyg för försörjningshantering, med tanke på kostnadseffektiviteten i att avlägsna överskottsvin från marknaden innan det produceras.

1.11 EESK välkomnar förslaget att på EU-nivå reglera användningen av vissa termer som används i stor utsträckning och därför förstås väl av konsumenterna vid presentationen av produkter med lägre alkoholhalt. Vi föreslår att detta förslag kompletteras med ett antal andra termer och villkor, enligt ändringsförslagen 1 och 3 (nedan).

1.12 Kommittén stöder inte att uttrycket ”framställt genom avalkoholisering” blir obligatoriskt vid presentationen av avalkoholiserade och delvis avalkoholiserade viner.

1.13 EESK rekommenderar, såsom anges i ändringsförslag 2, att det i förordningen inkluderas en hänvisning till den befintliga symbol eller det befintliga piktogram som ska användas för språkoberoende identifiering av de elektroniska medel för att tillhandahålla information som används på etiketten. För att förbättra konsumenternas förståelse föreslår vi dessutom att energivärdet visas nära dessa elektroniska medel.

1.14 Vi rekommenderar att man avskaffar den obligatoriska uppgiften om ingrediensförteckning och näringsdeklaration när EU-viner exporteras utanför EU, eftersom dessa krav varierar från ett land till ett annat.

1.15 Kommittén föreslår att räckvidden för de befogenheter som tilldelats Europeiska kommissionen utvidgas för att kommissionen, efter ingående samråd med relevanta yrkesorganisationer och expertgrupper, genom delegerade akter ska kunna utarbeta ytterligare regler om i) användning av elektroniska medel för tillhandahållande av obligatorisk och frivillig information och ii) formen för och utformningen av information som tillhandahålls på elektronisk väg.

1.16 EESK rekommenderar att det förtydligas att de bestämmelser som anger de obligatoriska uppgifter som ska anges inom samma synfält endast ska tillämpas en gång, för att förhindra en situation där alla obligatoriska termer också måste återges på den främre etiketten när termerna ”skyddad ursprungsbeteckning” eller ”skyddad geografisk beteckning” eller namnet på den skyddade ursprungsbeteckningen eller skyddade geografiska beteckningen anges där.

1.17 Vi föreslår att det totala stödbelopp som finns tillgängligt i en medlemsstat under ett visst år för nationellt stöd för destillation och grön skörd inte ska få överstiga 15 %, i stället för föreslagna 20 %. Dessutom föreslår EESK att frivillig röjning inkluderas i de åtgärder som omfattas av dessa begränsningar,

1.18 Kommittén föreslår att mottagare av stöd för destillation i krisfall inte ska vara berättigade till något annat vinstöd under en period på ett och ett halvt år.

1.19 De regler för elektroniska medel som används på etiketter som föreslås för viner bör också tillämpas på aromatiserade vinprodukter.

1.20 EESK föreslår att det för avalkoholiserade eller delvis avalkoholiserade aromatiserade vinprodukter ska finnas bestämmelser där det anges att smaktillsatser kan ge organoleptiska egenskaper liknande vinets, i syfte att skapa rättssäkerhet för dessa nya produkter.

1.21 Kommittén välkomnar kommissionens förslag om att främja vinturism, men föreslår att detta stöd utvidgas till att omfatta vinföretag så att de kan anpassa sina anläggningar till besök inom ramen för vinturism och marknadsföring av dessa, samt till program som kopplar samman vin och gastronomi. EU:s stöd till vinföretag bör främja en förstärkning av en lokal eller regional vinodlingsidentitet och stärka de synergier som uppstår till följd av samarbetet mellan lokala vinföretag.

1.22 Vi föreslår att tidsfristen för främjande åtgärder som syftar till att konsolidera marknadsandelar avskaffas.

1.23 EESK föreslår att man för främjande verksamhet och kommunikationsverksamhet i tredjeländer genomför en översyn för att förenkla ansöknings- och motiveringsförfarandena i syfte att underlätta tillgången till stöd, minska den administrativa bördan och förbättra effektiviteten i genomförandet av de berörda åtgärderna.

1.24 Kommittén välkomnar att det ekonomiska stödet från EU för investeringskostnader i samband med begränsning av och anpassning till klimatförändringar potentiellt höjs till upp till 80 %.

1.25 Vi föreslår att det ekonomiska stödet från unionen till främjande interventioner och kommunikationsinterventioner ska kunna ökas till upp till 80 % av de stödberättigande utgifterna vid exceptionella omständigheter på exportmarknader i hela världen eller vid kriser som påverkar marknader i tredjeländer som står för mer än 15 % av EU:s vinexport.

2. **FÖRKLARANDE ANMÄRKNINGAR**

Argument till stöd för rekommendationerna 1.1–1.7 om behovet av ett förslag till ett vinpolitiskt paket och dess allmänna innehåll

2.1 EESK stöder förslaget om ett vinpolitiskt paket som syftar till att bemöta följande utmaningar som EU:s vinsektor står inför: på efterfrågesidan en kontinuerlig och långsiktig trend med betydande minskning av konsumtionen och en förändring av konsumenternas preferenser på grund av samhällsförändringar, och på produktionssidan en växande osäkerhet när det gäller produktionen mellan åren på grund av klimatförändringar och mer frekventa och intensiva extrema väderhändelser.

2.2 Sedan kommissionens förslag offentliggjordes har situationen inom vinsektorn försämrats ytterligare. Sedan den 5 april omfattas vinprodukter av ytterligare tullar på den amerikanska marknaden, som är den överlägset viktigaste kunden för viner från EU, och som står för 28 % av EU:s globala vinexport. Utöver den amerikanska marknaden har den plötsliga ökningen i fråga om spänningar och handelshinder runtom i världen en negativ inverkan på utsikterna vad gäller ekonomi och konsumtion på andra tredjeländers marknader och skapar enorm osäkerhet för både företag och konsumenter, vilket kommer att påverka investeringarna och konkurrenskraften hos EU:s vinföretag negativt.

2.3 Med tanke på de socioekonomiska effekterna av EU:s vinsektor och dess avgörande roll för att blåsa nytt liv i EU:s landsbygdsområden är det mycket viktigt att stärka dess långsiktiga hållbarhet.

2.4 Genom att man tar bort skillnaden mellan å ena sidan alkoholmissbruk och å andra sidan en välinformerad och ansvarsfull vinkonsumtion stigmatiseras den ansvarsfulla och måttliga vinkonsumtionen, som är det sätt på vilket en överväldigande majoritet av vinkonsumenterna nyttjar vin. Därför anser EESK att det är nödvändigt att främja genomförandet av de åtgärder som föreskrivs i förordningen om strategiska planer [2] som bidrar till att öka konsumenternas medvetenhet om en ansvarsfull vinkonsumtion.

2.5 EESK välkomnar det förslag som lagts fram av kommissionen, men anser att det vinpolitiska paketet skulle kunna ändras för att bättre återspegla denna försämrade situation, i syfte att säkerställa omfattande, omedelbar nödhjälp och stöd till EU:s vinsektor.

Argument till stöd för rekommendationerna 1.8–1.10 och 1.17–1.18 om kontroll av produktionskapaciteten

2.6 EESK stöder förslaget att förlänga giltigheten för återplanteringstillstånd, men anser att det är viktigt att inte ge en alltför lång tidsram som skulle kunna komplicera förvaltningen och planeringen av produktionspotentialen på medellång sikt för skyddade ursprungsbeteckningar och skyddade geografiska beteckningar.

2.7 EESK anser att vissa av de föreslagna begränsningarna skulle kunna utgöra ett hinder för målet att anpassa produktionskapaciteten till efterfrågan på marknaden, i enlighet med förslaget till artikel 63.3, eftersom situationer kan skilja sig åt i ett ”produktionsområde” eller ett ”geografiskt område”, beroende på delområden och/eller produkttyper (t.ex. vita viner eller röda viner). Dessutom är begreppet ”genomsnittlig avkastning” inte användbart och kan leda till mycket olika tolkningar och beräkningssätt från en medlemsstat eller operatör till en annan. Den nuvarande artikel 66.3 tillåter redan vissa begränsningar, men ett sådant förslag kan leda till omfattande och oproportionerliga begränsningar för hur återplanteringstillståndet ska tillämpas. På samma sätt kan en begränsning av återplanteringar i samma geografiska område eller med samma sort eller produktionsmetod eller samma produktionsområde påverka flexibiliteten och enskilda företags val av anpassning till efterfrågan på marknaden, särskilt när det gäller nya produkter. Å andra sidan föreslår EESK att en begränsning fastställs så att mottagare av stöd för destillation i krisfall inte är berättigade till stöd inom ramen för något annat stödprogram för vin under en period på ett och ett halvt år.

2.8 EESK stöder det särskilda fokuset på frivillig grön skörd i motiverade krisfall, som en kostnadseffektiv åtgärd för att kontrollera produktionspotentialen.

[2] Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken (strategiska GJP-planer) (EUT L 435, 6.12.2021, s. 1).

Argument till stöd för rekommendationerna 1.11–1.12 om presentationen av alkoholhaltiga och delvis alkoholhaltiga produkter

2.9 EESK ställer sig bakom att presentationsreglerna för avalkoholiserade och delvis avalkoholiserade vinprodukter kompletteras för att (för viner) godkänna och harmonisera användningen av uttryck som allmänt används för andra produkter med låg alkoholhalt och alkoholfria produkter och som lätt kan förstås av konsumenterna.

Argument till stöd för rekommendationerna 1.13–1.16 om regler för vinmärkning

2.10 Kommissionens avsikt att se till att de nuvarande reglerna för elektronisk märkning när det gäller identifiering av elektroniska medel för tillhandahållande av information är fullständiga är ett steg i rätt riktning. Detta följer den rekommendation som utfärdats av högnivågruppen för att göra det möjligt för alla aktörer att spara tid och kostnader på fysisk märkning och därigenom underlätta handel och export, samtidigt som konsumenterna och deras rätt att enkelt få tillgång till obligatorisk information skyddas. Följande bör dock noteras:

— På grund av avsaknaden av en harmoniserad strategi och behovet av att skydda den inre marknaden finns det ett brådskande behov av att identifiera ett språkoberoende system baserat på ett piktogram eller en symbol för att identifiera de elektroniska medlen. Det är därför mycket viktigt att de konkreta harmoniserade villkoren för en språkoberoende lösning införs direkt i den grundläggande rättsakten.

— På grund av svårigheterna för vinföretagen att fastställa när och om ett tredjelands lagstiftning inte tillåter, eller avviker från, EU:s bestämmelser om angivelse av ingrediensförteckningen och näringsdeklarationen, är det bättre att stryka kravet på att ange dessa uppgifter när EU-viner exporteras till tredjeländer.

Argument till stöd för rekommendationerna 1.19–1.20 om aromatiserade vinprodukter

2.11 Reglerna för framställning och presentation av aromatiserade vinprodukter bör vid behov återspegla utvecklingen av reglerna för framställning och presentation av viner.

Argument till stöd för rekommendationerna 1.21–1.25 om förbättringar av reglerna för interventioner inom vinsektorn

2.12 Främjande interventioner och kommunikationsinterventioner är visserligen några av de viktigaste verktygen för att hantera dagens vinkris, men vinaktörerna kan inte dra största möjliga nytta av dem på grund av det komplexa regelverk som styr dem. EESK föreslår att genomförandet av denna åtgärd underlättas ytterligare genom att man gör följande:

— Undanröjer av ett av de största hindren för åtgärdens fulla effektivitet, nämligen tidsfristen för främjande åtgärder som syftar till att konsolidera marknadsandelar. Den föreslagna varaktigheten för stödet till främjande åtgärder som syftar till att konsolidera avsättningsmöjligheter på marknaden i tredjeländer är fortfarande mycket restriktiv.

— Föreslå en översyn av de regler som gör det komplicerat för vinaktörer att genomföra program för främjande åtgärder.

2.13 Med tanke på att vingårdarna är den sista länken i produktionskedjan och de platser som turisterna faktiskt besöker, är det viktigt att de åtgärder som vidtas av vinföretagen för att anpassa sina anläggningar för genomförande och/eller främjande av vinturism omfattas av de åtgärder som får EU-stöd. Stödet bör dock ses ur ett helhetsperspektiv, eftersom vinturismen kräver ny kompetens inom vinföretagen, särskilt när det gäller familjeverksamhet. Det är mycket viktigt att förbättra kompetensen hos vinodlingarnas ägare och de anställda genom utbildningsprogram som bygger på att man lär sig av bästa praxis. Med tanke på den positiva multiplikatoreffekt som kan skapas när vinturismen ingår i ett samordnat nätverk är det mycket viktigt att införliva samhällsbaserad utveckling som gör vingårdarna attraktiva för konsumenterna på vinregionsnivå. Därför bör EU:s stödstrategi ta hänsyn till dessa faktorer för att möjliggöra verkliga synergier på lokal nivå och öka vinturismens attraktionskraft, samtidigt som vinregionernas genuina karaktär bevaras.

3. **ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER TILL KOMMISSIONENS LAGSTIFTNINGSFÖRSLAG**

Ändringsrekommendation 1

kopplade till rekommendation 1.9 – [artikel 119.1.a i Förordning (EU) nr 1308/2013, artikel 1.5 i COM(2025) 137 final]

Kommissionens textförslag	EESK:s ändringsförslag
i) ***termen*** ”alkoholfritt” om produktens verkliga alkoholhalt inte överstiger 0,5 volymprocent, åtföljt av uttrycket ”0,0 %” om produktens verkliga alkoholhalt inte överstiger 0,05 volymprocent,	i) ***termerna ”avalkoholiserat”, ”utan alkohol” eller*** ”alkoholfritt” om produktens verkliga alkoholhalt inte överstiger 0,5 volymprocent, ***alternativt*** åtföljt av uttrycket ”0,0 %” om produktens verkliga alkoholhalt inte överstiger 0,05 volymprocent,
ii) ***termen*** ”med låg alkoholhalt” om produktens verkliga alkoholhalt är över 0,5 volymprocent och ligger ***minst 30 %*** under lägsta verkliga alkoholhalt för kategorin före avalkoholisering.	ii) ***termerna ”delvis avalkoholiserat”,*** ”med låg alkoholhalt” ***eller ”lägre alkoholhalt”*** om produktens verkliga alkoholhalt är över 0,5 volymprocent och ligger under lägsta verkliga alkoholhalt för kategorin före avalkoholisering.

Motivering

Syftet med denna ändring är att ge den flexibilitet som krävs för presentationen och saluföringen av dessa ”nya” produkter och avlägsna det onödiga kriteriet om 30 % för att undvika att skapa ett rättsligt kryphål för vinprodukter.

Allt eventuellt vilseledande av konsumenterna omfattas redan av EU:s regler om vilseledande kommunikation och reklam.

Ändringsrekommendation 2

kopplad till rekommendation 1.11 – [artikel 119 i Förordning (EU) nr 1308/2013]

Kommissionens textförslag	EESK:s ändringsförslag
	6 (ny). När näringsdeklarationen och/eller ingrediensförteckningen i enlighet med punkterna 4 och 5 i denna artikel och andra obligatoriska eller frivilliga uppgifter som fastställs i EU-lagstiftning eller nationell lagstiftning tillhandahålls på elektronisk väg ska de elektroniska medel som används ***i. vara språkoberoende och identifieras med hjälp av ett internationellt piktogram eller en befintlig ISO-symbol, samt*** ***ii. visas nära energivärdet.*** ***Vinetiketter som visar de elektroniska medlen på annat sätt får fortsätta att släppas ut på marknaden till dess att lagren är uttömda.***

Motivering

I ändringsförslaget klargörs att identifieringen av digitala medel måste baseras på en harmoniserad språkoberoende lösning för att säkerställa fri rörlighet för vinprodukter.

Ändringsrekommendation 3

Kopplad till rekommendation 1.9

Kommissionens textförslag	EESK:s ändringsförslag
De kategorier av vinprodukter som anges i punkterna 4 ***och*** 7 får också framställas genom en andra jäsning av, eller genom tillsats av koldioxid i, avalkoholiserade eller delvis avalkoholiserade viner enligt punkt 1.	De kategorier av vinprodukter som anges i punkterna 4***, 5, 6,*** 7***, 8 och 9*** får också framställas genom en andra jäsning av, eller genom tillsats av koldioxid i, avalkoholiserade eller delvis avalkoholiserade viner enligt punkt 1.

Motivering

Syftet med denna ändring är att klargöra att den tekniska flexibiliteten för avalkoholiserade mousserande viner och viner med tillsats av koldioxid även omfattar pärlande viner, pärlande viner med tillsats av koldioxid och kvalitetsviner av aromatisk typ.

Bryssel den 17 juli 2025.

Oliver RÖPKE

Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs ordförande